

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2000-2001

22 juni 2001

ONTWERP VAN DECREET

houdende bepalingen tot herstructurering van Gimvindus NV

VERSLAG

**namens de Commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme
uitgebracht door de heer Frans De Cock**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer André-Emiel Bogaert.

Vaste leden :

Mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever, de heren Jan Laurys, Eddy Schuermans, Paul Van Malderen ;

De heren Jacques Laverge, Didier Ramoudt, Cis Schepens, Frans De Cock ;

De heren Mathieu Boutsen, Roland Van Goethem, Frans Wymeersch ;

De heren Jacky Maes, Robert Voorhamme ;

De heer Jos Stassen ;

De heer André-Emiel Bogaert.

Plaatsvervangers :

De heer Jos De Meyer, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, de heer Jef Van Looy ;

De heren Jul Van Aperen, Peter Gysbrechts, Koen Helsen, André Moreau ;

De heren Jean Geraerts, Jan Penris, Miel Verrijken ;

Mevrouw Anne-Marie Baeke, de heer Leo Peeters ;

Mevrouw Veerle Declercq ;

De heer Jan Loones.

Zie :

717 (2000-2001)

- Nr. 1 : Ontwerp van decreet

Zie ook :

710 (2000-2001)

- Nr. 1 : Voorstel van decreet

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme heeft op 21 juni 2001 het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot herstructurering van Gimvindus NV besproken. Het ontwerp van decreet werd samen geagendeerd met het voorstel van decreet van de heren Jacques Laverge, Robert Voorhamme, Jos Stassen en André-Emiel Bogaert tot wijziging van het decreet van 13 juli 1994 betreffende de herstructurering van de GIMV, Gimvindus, VMH, Mijnen en LIM en tot oprichting van het Limburgfonds en van de permanente werkgroep Limburg (*Parl. St.*, Vl. Parl., 2000-2001, nr. 710/1), conform artikel 25,2 van het Reglement. Van elk van beide decreten werd een apart verslag gemaakt.

Na de eindstemming werd, overeenkomstig artikel 56 van het Reglement, de reflectietermijn weggestemd met 11 stemmen tegen 4.

I. Toelichting door de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Economie, Media en Ruimtelijke Ordening

De minister merkt op dat dit ontwerp van decreet een gevolg is van de conclusies van de Commissie van onderzoek over de toekenning en de aanwending van scheepskredieten.

Deze onderzoekscommissie werd op 12 mei 2000 door het Vlaams Parlement opgericht, na goedkeuring van een motie tot uitoefening van het recht op onderzoek, ingediend door de heren Vermeiren, Bossuyt, Sannen en Van Grembergen en geamendeerd door de heren Van Rompuy, Vermeiren, Bossuyt, Sannen en Van Grembergen. De opdrachten van de onderzoekscommissie werden als volgt omschreven : het onderzoek naar mogelijke onzorgvuldigheden begaan bij de toekenning en de aanwending van overheids gelden inzake scheepskredieten en naar de wijze waarop het administratief en contractueel toezicht op de aanwending van die kredieten werd uitgeoefend en de eventuele tekortkomingen die hierbij werden vastgesteld ; het bepalen van de eventuele politieke verantwoordelijkheden ; het formuleren van alle mogelijke suggesties en voorstellen, onder meer ter verbetering van de wet- en regelgeving, teneinde dezelfde tekortkomingen bij de toekenning en het beheer van of het toezicht op de aanwending van overheids gelden in de toekomst te vermijden (*Parl. St.*, Vl. Parl., 1999-2000, nrs. 291/1 tot 291/4).

De commissie voltooide in de periode van 16 tot 29 juni 2000 haar werkzaamheden. Met betrekking tot Gimvindus kwam de commissie tot de volgende conclusie : "De taken van Gimvindus vloeien voort uit het decreet van 13 juli 1994 en uit de op 19 december 1997 aangegane beheersovereenkomst. Gimvindus moet worden vereffend. Het Vlaams Parlement vraagt aan de Vlaamse regering de regeling van de vereffening en de ontbinding van Gimvindus in de nieuwe beheersovereenkomst vast te stellen." (*Parl. St.*, Vl. Parl., 1999-2000, nr. 291/6, p. 157).

Naar aanleiding van deze conclusie werd de Vlaamse regering bijgevolg geconfronteerd met de vraag van het Vlaams Parlement om Gimvindus te vereffenen.

De Vlaamse regering nam op 1 december 2000 akte van de conclusies van de commissie van onderzoek betreffende de toekenning en de aanwending van scheepskredieten. De minister van Economie werd belast met het bepalen van de werkwijze voor de vereffening van Gimvindus. Gezien de omvang van het dossier werd beslist in verschillende stappen te werken.

De eerste stap is het onderbrengen van vrijwel alle textielafdelingen in een nieuwe NV Textiel Vlaanderen en alle staalactiva in een nieuwe NV Staal Vlaanderen. Deze nieuwe vennootschappen worden voor 100 procent eigendom van Gimvindus. Tegelijk met de overdracht van de activa aan de nieuwe dochterondernemingen, wordt ook een proportioneel deel van de schulden van Gimvindus bij het Vlaamse Gewest (11,306 miljard frank) en bij de banken (6,379 miljard frank) overgedragen. De schuld van Gimvindus bij het Vlaamse Gewest wordt proportioneel herschikt : 630 miljoen frank wordt overgenomen door de NV Textiel Vlaanderen ; 7,9 miljard frank door de NV Staal Vlaanderen en 2,767 miljard frank door 'Gimvindus-rest'. De bankschuld wordt integraal overgenomen door de NV Staal Vlaanderen, omdat die wellicht de meest solvabele en liquide vennootschap wordt. Dat is ook de mening van de Inspectie van Financiën. Deze bankschuld zal gedekt worden door een gewestwaarborg. Gimvindus heeft recht op een jaarlijkse dotatie vanwege het Vlaamse Gewest van 675 miljoen frank tot en met 2008. Dat is bedoeld voor de jaarlijkse kapitaalsverhoging die nodig is voor de schuldaflossing. Bij de overdracht aan NV Staal Vlaanderen wordt ook dat recht en dus die dotatie overgedragen.

De tweede stap is het onderbrengen van de twee genoemde vennootschappen in de NV Vlaamse

Participatiemaatschappij (VPM). Daarom wordt in het ontwerp van decreet Gimvindus gemachtigd om de twee NV's over te dragen aan de VPM of aan haar dochteronderneming Participatiemaatschappij Vlaanderen (PMV).

De derde stap is het feitelijke vereffeningsscenario. De financiering van staal- en textielondernemingen, wat voorheen een van de opdrachten van Gimvindus was, wordt nu de taak van de VPM. De taakomschrijving van Gimvindus, opgenomen in het decreet van 13 juli 1994 betreffende de herstructurering van de GIMV, Gimvindus, VMH, Mijnen en LIM en tot oprichting van het Limburgfonds en van de permanente werkgroep Limburg (*Parl. St.*, VI. Parl., 1993-1994, nr. 569/1), moet hieraan worden aangepast. Het ontwerp machtigt de Vlaamse regering daartoe.

Na afsplitsing van de textiel- en staalparticipaties zal het balanstotaal van Gimvindus sterk afgeslankt zijn. Indien er in deze afgeslankte portefeuille dan nog PPS-constructies overblijven, kunnen deze worden ondergebracht in de PMV. Op dat moment blijven enkel de scheepskredieten over, die vereffend zullen worden, zoals het Vlaams Parlement vroeg. Het is de bedoeling een soort tender uit te schrijven met het oog op het toevertrouwen van de opvolging en de valorisatie aan een privé-partner.

De minister besluit dat het ontwerp tegemoet komt aan de verzuchtingen van het Vlaams Parlement met betrekking tot de vereffening en tegelijk oog heeft voor de strategische participaties die Gimvindus vandaag nog heeft. Het Vlaamse Gewest is via Gimvindus een strategisch aandeelhouder in Sidmar en ALZ en neemt hierin zijn verantwoordelijkheid op. Ook in de textielsector is er sprake van aandelen in belangrijke Vlaamse textielbedrijven. Het zou intellectueel oneerlijk en commercieel onverstandig zijn om die versneld op de markt te gooien via een vereffeningsscenario.

Het onderbrengen van de textielparticipaties in PMV betekent ook dat de Vlaamse overheid voor een uitredingsscenario kiest. Tijdens overleg met de vakbonden heeft de minister duidelijk gemaakt dat de rechten zullen worden gevrijwaard, maar dat men tegelijk de participaties op termijn wil afbouwen. Het is immers niet de bedoeling dat de PMV de textielparticipaties aanhoudt. Inzake staal wordt in het najaar de reactie verwacht van de Europese Commissie op de fusie tot de grote staalgroep NewCo. Het Vlaamse Gewest moet in die nieuwe onderneming zijn rechten vrijwaren. Zoals destijds de aandelen van de overheid bij Sidmar

zijn omgezet in Arbed-aandelen, moet men nu de omzetting naar NewCo-aandelen realiseren. Daardoor wordt het Vlaamse Gewest samen met de Luxemburgse overheid een belangrijke speler in deze nieuwe staalgroep, die de tweede grootste ter wereld wordt. De minister vraagt dat de commissie het ontwerp om al deze redenen zou goedkeuren.

II. Algemene bespreking

De heer *Jacques Laverge* stelt vast dat, aansluitend op de resultaten van de onderzoekscommissie, men verstandig en efficiënt heeft gehandeld door te kiezen voor een zachte landing in plaats van een onmiddellijke vereffening. Men kan dit nu rustig voorbereiden door sommige participaties in een voorlopig vehikel onder te brengen. Men kiest dus voor een gulden middenweg : enerzijds is het niet langer de taak van de Vlaamse regering om een actief participatiebeleid te voeren, anderzijds zou het versneld afstoten of op de markt gooien van overheidsparticipaties voor sommige bedrijven problemen opleveren. Hij stelt wel concrete vragen naar het tijdschema voor de vereffening van 'Gimvindus-rest' en naar de voorwaarden waaronder de hele operatie zal verlopen.

De heer *André-Emiel Bogaert*, voorzitter, is tevreden dat de regering niet gekozen heeft voor een vereffening in de letterlijke zin van het woord, zoals in de motie van het Vlaams Parlement gevraagd was. De Vlaamse regering heeft volgens hem op innoverende wijze vereffend : de meest waardevolle participaties van Gimvindus worden 'geparkeerd' in een andere rechtspersoon, waardoor een optimale valorisatie mogelijk is, en wat er dan nog rest wordt afgesplitst en gevaloriseerd via een privé-partner. Het is een hedendaagse manier van werken die de gemeenschapsgoederen maximaal waardeert en tegelijk de betrokken mensen en de middelen veilig stelt. Zijn fractie steunt dan ook het ontwerp van decreet.

De heer *Eddy Schuermans* formuleert diverse punten van kritiek. De meerderheid koos ten tijde van de onderzoekscommissie, tegen de wil van de CVP-fractie, ondubbelzinnig voor een vereffeningsscenario, maar nu deinst ze daar blijkbaar voor terug. Is er in feite wel sprake van een vereffening ? Terwijl de heer De Gucht het vorig jaar nog had over een efficiënte vereffening, herschikt men nu volgens de spreker gewoon een aantal participaties. Zonder de participaties in de staal- en textielsector blijft slechts een bescheiden restant van Gimvindus over. Voor het leeuwenaandeel – staal en textiel – wordt er helemaal niet vereffend, maar worden

nieuwe structuren in het leven roepen. Op zich is het goed dat men een onverantwoord vereffenings-scenario wil vermijden, maar dan had men beter het reeds bestaande uitdoofscenario gebruikt, dat in het decreet van 13 juli 1994 was ingeschreven. Een onbepaalde termijn is immers altijd het meest gunstig om activa te valoriseren zonder druk van de markt.

Hieruit kan men afleiden dat dit in feite een overbodig ontwerp van decreet is. In het bestaande decreet over Gimvindus was reeds een uitdoofscenario voorzien en dus had men al dit decretale werk niet hoeven te doen. Dit ontwerp van decreet pretendeert innoverend te zijn, maar is het dus niet. Volgens de spreker heeft men eerder te maken met een partijpolitieke afrekening.

Ten slotte is er slecht legistiek werk geleverd. Ondanks het feit dat de regering een jaar tijd had om dit decreet voor te bereiden, heeft men bij hoogdringendheid het advies van de Raad van State gevraagd. Onzorgvuldigheden zijn hiervan het gevolg (zie artikelsgewijze bespreking). Het gaat nochtans om een belangrijk en complex dossier.

De heer *Robert Voorhamme* herinnert aan het besluit van de onderzoekscommissie over het beheer van de scheepskredieten bij Gimvindus : Gimvindus kon best vereffend worden. Met het voorliggend ontwerp van decreet zorgt de regering ervoor dat, zeker wat betreft de activiteiten scheepskredieten, een economisch verantwoorde vereffening plaatsgrijpt. Dit houdt onder meer in dat activiteiten die op korte termijn economisch kunnen vereffend worden ook vereffenbaar zijn. Voor sommige activiteiten is dat economisch niet aangewezen : het zou kortzichtig zijn de activa van staal en textiel op een zo kort mogelijke termijn te vereffenen, zeker nu men op Europees vlak nog aan het onderhandelen is. Tegelijkertijd de conclusies van de onderzoekscommissie volgen en de belangen van de Vlaamse economie en de overheidsfinanciën vrijwaren, was een bijna onmogelijke opgave, maar de regering is daar met dit ontwerp van decreet toch in geslaagd.

De spreker begrijpt dan ook de kritiek van de heer *Schuermans* niet. Had hij soms liever gewild dat de regering een ontwerp van decreet zou ingediend hebben waarbij op zeer korte termijn alle Gimvindus-activa gevaloriseerd zouden worden ? Er moet trouwens opgemerkt worden dat de onderzoekscommissie wel een onderzoek instelde naar Gimvindus, maar uitsluitend met betrekking tot de scheepskredieten ; er werd niet één dossier geo-

pend over de staal- of textielparticipaties van Gimvindus.

De heer *Voorhamme* heeft wel begrip voor de opmerking van de heer *Schuermans* dat het uitdoofscenario voor Gimvindus al in het bestaande decretale kader was ingeschreven, maar in de vorige regeerperiode heeft de toenmalige minister van Economie in geen enkel opzicht werk gemaakt van de uitvoering van dit decretale kader. De heer *Laverge* sluit zich hierbij aan. De decretaal geplande uitdoving werd niet nageleefd. Integendeel, Gimvindus startte tegen de regels met nieuwe initiatieven, die bovendien niet altijd tot haar opdracht behoorden. Er was geen controle op de evolutie van Gimvindus. Dat is één van de redenen waarom men deze radicale beslissing nam.

De heer *Schuermans* repliceert dat de CVP altijd tegen een snelle vereffening gekant was. De meerderheidspartijen hebben echter geopteerd voor een vereffeningsscenario, en de minister heeft de taak op zich genomen om dit uit te voeren. Hij had immers geen andere keuze dan het uitvoeren van de resolutie die door het Vlaams Parlement was goedgekeurd. De heer *Jan Laurys* voegt eraan toe dat de minister als het ware opgescheept zit met de beslissing van de onderzoekscommissie, die uiteindelijk niet zo eenvoudig uit te voeren blijkt. De onderzoekscommissie is er niet in geslaagd de gestelde verwachtingen in te lossen en besloot daarom alsnog Gimvindus te vereffenen, wat men nu op een economisch verantwoorde wijze poogt uit te voeren. Hij is niet overtuigd dat dit beter is dan het oorspronkelijke uitdoofscenario.

III. Antwoorden van de minister

De *minister* beschouwt het niet als zijn opdracht de rekening te maken van wat gebeurd is in een onderzoekscommissie van het parlement. De onderzoekscommissie heeft overigens alleen maar een beslissing genomen in het scheepskredietendossier. Hij heeft respect voor de beslissing, maar wil evenmin het kind met het badwater weggooien.

Het jaar dat verstreken is tussen het opstellen van de conclusies van de onderzoekscommissie en het indienen van voorliggend ontwerp van decreet, is volgens hem zeer goed gebruikt. Het ontwerp van decreet gaat in op een vraag van het Vlaams Parlement en getuigt van een aanpak die economisch verantwoord is.

In de balans van Gimvindus heeft staal vandaag een aandeel van 18,5 miljard frank aan activa en

textiel 1,4 miljard frank aan activa ; het saldo bedraagt 6,5 miljard frank. De bedoeling is dat er nu twee nieuwe filialen gecreëerd worden met nieuwe balanstotalen. Wat staal betreft zullen de activa 18,5 miljard frank bedragen : 4,2 miljard frank als kapitaal voor de NV Staal Vlaanderen, 7,9 miljard frank voor de schuld aan het Gewest aan de passiefzijde en een bankschuld van 6,4 miljard frank. De 1,4 miljard frank activa van textiel wordt opgesplitst in het kapitaal aan de passiefzijde (770 miljoen frank) en schuld aan het Vlaamse Gewest (630 miljoen frank).

Voor de oprichting van de NV Staal Vlaanderen zijn er gesprekken gevoerd met de top van Arbed, de hoofdaandeelhouder van Sidmar. De twee belangrijke investeringsprogramma's die waren uitgetekend, in Gent en bij ALZ, zijn gevrijwaard. De minister heeft zijn Luxemburgse collega verzekerd dat wat staal betreft Vlaanderen een loyale aandeelhouder wil zijn.

Gimvindus was al bezig een aantal textiel- en staalparticipaties te rationaliseren en valoriseren zonder de betrokken bedrijven in moeilijkheden te brengen, maar daar is tijd voor nodig. Hetzelfde geldt voor de staalparticipaties. Gimvindus heeft 28,5 procent van de Sidmar-aandelen, wat neerkomt op een lock-up. De bedoeling was die aandelen om te zetten in beursgenoteerde Arbed-aandelen. Die beursgenoteerde Newco-aandelen zullen zo lang behouden worden als dat nodig is. Als blijkt dat de Vlaamse overheid zich niet langer verantwoordelijk hoeft te voelen voor deze bedrijven, zal een beslissing genomen worden. Door de scheepskredieten te filialiseren blijft dat één van de belangrijkste Gimvindusparticipaties. Door middel van een tender zoekt minister Van Mechelen een overnamekandidaat. Op die manier zal hij er binnen de twaalf maanden in slagen tegemoet te komen aan de vraag van het Vlaams Parlement zonder de ondernemingen in gevaar te brengen.

Wat de timing van de vereffening betreft, geeft de minister aan dat, na de filialisering en de overdracht, de volledige vereffening einde 2003 achter de rug moet zijn. Persoonlijk denkt de minister dat een en ander sneller moet kunnen.

IV. Artikelsgewijze bespreking

Artikel 3

De heer *Laverge* wijst op een mogelijke technische fout omdat artikel 3 van het ontwerp van decreet spreekt van de VPM, terwijl in het voorstel van decreet, dat in samenhang hiermee moet worden gelezen, gesproken wordt over de PMV. Is er sprake van een verwisseling of ligt het aan de timing van de twee decreten ?

De *minister* legt uit dat er een cascade-operatie is in twee stappen : het ontwerp van decreet brengt de aandelen onder in de VPM, de moedermaatschappij van de PMV, en het voorstel van decreet zorgt voor de tweede stap, de overdracht naar de PMV.

De heer *Schuermans* vindt een dergelijke cascade-operatie legistiek onaanvaardbaar. De regering wijzigt met haar ontwerp van decreet een bestaand decreet, en mikt vervolgens op een goedkeuring van een voorstel van decreet om op zijn beurt het ontwerp van decreet te wijzigen. De verwarring waar de heer *Laverge* op wees, is overigens niet zomaar een technisch detail. De onderbrenging van de textiel- en staalparticipaties onder de PMV dan wel onder de VPM maakt een wereld van verschil uit. In het ene scenario komen ze onder hetzelfde beheer als bijvoorbeeld de GIMV, wat de minister opportuun vindt, maar anderen in de meerderheid niet. In de tekst van het ontwerp staat dat de participaties onder de VPM of een dochter ervan worden geplaatst. Waarom is de minister bereid hierop terug te komen en ze eventueel onder de nieuwe structuur van de PMV te brengen ?

De *minister* beklemtoont dat men het ontwerp van decreet in samenhang moet zien met het voorstel van decreet en met het oorspronkelijke decreet van 13 juli 1994. Artikel 3 van het ontwerp van decreet zegt wel degelijk dat de twee filialen worden overgedragen aan de VPM of aan een gespecialiseerde dochteronderneming, PMV. Als het parlement het voorstel van decreet goedkeurt, zal de overdracht gebeuren aan de dochteronderneming.

Het is de bedoeling dat die wordt opgewaardeerd en naast de VPM komt te staan. Dit is veel duidelijker dan de huidige situatie, waarin de PMV een 100 procent-dochter is van de VPM. VPM houdt exclusief de aandelen in GIMV en de PMV wordt daarnaast een nieuwe overheidsholding, die een aantal participaties gaat beheren. Het ontwerp van decreet wijzigt het decreet van 13 juli 1994 en moet dan ook uitgaan van de tekst van dat decreet.

De heer *Schuermans* stelt dat de nieuwe participaties wel onder VPM zouden blijven zonder de goedkeuring van het voorstel van decreet tot wijziging van het decreet van 13 juli 1994. De *minister* verwijst naar artikel 3 waaruit hij de volgende passage citeert : 'of aan een gespecialiseerde dochteronderneming van die laatste'. Hij benadrukt dat het de bedoeling is de twee filialen onder te brengen bij de nieuwe PMV, die vervolgens van naam zal veranderen. VPM wordt de exclusieve beheerder van de GIMV-aandelen voor de valorisatie ervan.

Over de andere artikelen worden geen opmerkingen geformuleerd.

V. Stemmingen

De artikelen 1 tot en met 4 en het geheel van het ontwerp van decreet worden aangenomen met 11 stemmen tegen 4.

De verslaggever,

Frans DE COCK

De voorzitter,

André-Emiel BOGAERT
